

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår referanse: 12/01477-2
Arkivkode: A00
Saksbehandler: Henriette Sillerud
Deres referanse:
Dato: 01.10.2012

Høringsuttalelse fra KS knyttet til behovet for å utvikle et system for kompetanseframskrivinger i Norge

Det vises til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 27.06.2012 med tilhørende rapport utarbeidet av VOX hvor det bes om tilbakemelding på behovet for å etablere et system for kartlegging, analyser og dialog om framtidig kompetansebehov i Norge. KS har sammen med representanter fra Hedmark fylkeskommune og Bergen kommune deltatt i referansegruppen nedsatt av VOX og gitt innspill til arbeidet.

Generelle merknader

KS støtter ønsket om å videreutvikle gode kompetanseframskrivningsmodeller, og ser også nødvendigheten av at disse blir analysert, diskutert, tolket og formidlet på en mer hensiktsmessig måte i dag. Kompetanseframskrivinger er viktig i forbindelse med politikktutforming, men planene som VOX legger opp til er etter KS vurdering altfor omfattende og vil ikke kunne rettferdiggjøres verken nytte- eller ressursmessig. Uansett hvor mye arbeid som legges ned i utviklingen av gode kompetanseframskrivningsmodeller vil usikkerheten knyttet til resultatene være store. Vi mener det er uhensiktsmessig å rigge et stort og omfattende apparat for kompetanseframskrivinger når anvendbarheten av modellene er heftet med stor grad av usikkerhet.

Koordinering av framskrivingene

KS ser behovet for å koordinere kompetanseframskrivingene bedre, men støtter ikke forslaget om å opprette en koordinerende enhet organisatorisk plassert i VOX. Vår vurdering er at koordineringsjobben fortsatt bør ligge hos departementene. Når oppdrag om å utvikle og lage kompetanseframskrivinger gis til SSB eller andre aktuelle fagmiljøer må departementene som oppdragsgivere være tydelige på hvordan oppdragstaker skal involvere relevante aktører, opprette møteplasser og videreformidle kunnskapen fra framskrivingene. KS mener det bør være en selvfølge at oppdragstaker i denne typen prosjekter involverer relevante brukergrupper med tanke på gjennomgang av modellforutsetninger og resultater.

Kommunesektorens behov

Arbeidsgiveransvaret

De nasjonale kompetanseframskrivningsmodellene til SSB er hovedsakelig til hjelp for departementene slik at de kan få oversikt over fremtidig dimensjonering av studiekapasitet innen ulike utdanninger. De nåværende framskrivningsmodellene kan også hjelpe elever til å foreta mer informerte utdanningsvalg, men store regionale og lokale variasjoner i arbeidsmarkedet gjør at modellene må tolkes med stor grad av forsiktighet. KS vurdering er at SSBs kompetanseframskrivinger også i mindre grad er et hensiktsmessig verktøy for kommuner og fylkeskommuner, spesielt i deres operative arbeid som arbeidsgiver i forhold til å planlegge framtidige rekrutterings- og kompetansebehov. Hvordan skal for eksempel en liten distriktskommune i praksis forholde seg til at det på nasjonalt nivå i 2035 vil være behov for 57 000 helsefagarbeidere og 28 000

sykepleiere? KS mener det er nødvendig at framskrivningene brytes ned på lokalt nivå for å gi konkret mening, og bli tatt tak i.

Etter inspirasjon fra Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har KS utarbeidet en egen rekrutteringsmodell til bruk for kommuner og fylkeskommuner. Modellen tar utgangspunkt i data for den enkelte kommune som bl.a. alderssammensetning i befolkningen, aldersstruktur blant de ansatte, gjennomsnittlig stillingsstørrelse, turnover/avgang, og sykefravær. Data hentes fra PAI-registeret som administreres av KS (Personaladministrativt Informasjonssystem). KS arrangerer kurs for kommunene i bruk av rekrutteringsmodellen, og ønsker å stimulere til at flest mulig tar den i bruk. Så langt er det ca. 70 kommuner og fylkeskommuner som har tatt i bruk modellen i sitt arbeid for å planlegge sitt framtidige rekrutterings- og kompetansebehov. KS ser nytteverdien av at denne modellen ses i sammenheng med de nasjonale framskrivingsmodellene.

NAV's bedriftsundersøkelse komplementerer de nasjonale langsiktige kompetanseframskrivningsmodellene ved at sysselsettingsutviklingen for det kommende året og eventuelle rekrutteringsproblemer blir belyst. Vox foreslår i rapporten at bedriftsundersøkelsen kan videreutvikles og brukes som utgangspunkt for kortsiktige analyser på regionalt nivå samt behovet fordelt på yrker. KS støtter arbeidet og ønsker at det også jobbes for at bedriftsundersøkelsen også utvikles slik at det blir mulig å bryte ned rekrutteringsbehovet på sektornivå, dvs. kommunesektoren, privat sektor og statlig sektor.

Dimensjonering av utdanningstilbudet

Fylkeskommunen har ansvar for å estimere etterspørselen etter ulike utdanningsretninger innen videregående skole, og sette sammen et utdanningstilbud som etterkommer dette i størst mulig grad. For å kunne avhjelpe planleggingen er det behov for modeller som samsvarer med fagstrukturen innen videregående skole, spesielt med tanke på yrkesfag. Framskrivninger ved bruk av PANDA har tidligere vært forsøkt brukt uten hell, ettersom faginndelingen er vesentlig forskjellig. Det følger at det er behov for å oppnå større samsvar mellom hva framskrivningssystemene viser og faginndelingen i videregående skole for at systemet skal oppleves som nyttig.

Vi ønsker lykke til i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

Per Kristian Sundnes
Dir. arbeidsliv